

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Rebus Iaponicis, Indicis, Et Pervanis Epistolæ
Recentiores**

Hay, John

Antverpiae, 1605

Historica Relatio De Regno Et Statu Magni Regis Mogor. Latissime Intra
Indum Et Gangem Dominantis, Et Ad Christianam Religionem aspirantis.
Excerpta ex variis epistolis inde acceptis anno 1582. 91. & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61204)

HISTORICA RELATIO,
DE REGNO ET
STATV MAGNI RE-
GIS MOGOR.

LATISSIME INTRA INDVM ET
GANGEM DOMINANTIS, ET AD
CHRISTIANAM RELIGIO-
nem aspirantis.

*Excerpta ex variis epistolis inde acceptis anno
1582. 91. & 95.*

LIAS, in epistolis ex India Orientali & Iapone al-
latis, & à Partibus Societatis I E S V, qui iis in re-
gionibus degunt, conscriptis, mentio obiter facta
fuit, quanto desiderio potentissimus Rex Mogor
teneretur cognoscendæ Fidei nostræ, quamque ar-
denter exoptaret sibi declarari, quibus in rebus consisteret, qui-
busque fundamentis niteretur lex Christiana tanopere celebra-
ta & ab illis populis recepta; ut inde dijudicare posset, quid facto
opus sit ad consequendam salutem, ac tandem decernere, quam
ad legem tutò se aggregare & in ea constanter persistere debeat.
In hunc finem anno 1580 quidã è Societate I E S V Patres ad hanc
rem perficiendam idonei Goa amandati sunt, qui aliquandiu ibi
permãserunt. Rursus missi sunt alii anno 1593, sed variis de causis,
re profus infecta, ad suos reuerterunt. Nũc tamen quia dictus Rex
Mogor omnino in pio desiderio suo persistit, nec vlla re animũ &
voluntatẽ elãguisse ostendit, nostrorũq; reditũ vehementer vrsit,
merũ anno proximẽ elapso 1595 alii quidã Patres eò missi sunt,
qui rerũ ibi gestarũ recenter nos certiores reddiderunt per literas,
quas ad calcẽ huius Relationis adiunximus, & pro communi fide-
liũ cõsolatione typis excudi hĩc in Vrbe curauimus. Et quoniam
hic Rex omnino videtur magnam spem præbere suæ cõversionis,
(vt ex dictis litteris apparet) non videmur rem ab instituto nostro
alienam facturi, (vt qui sanctæ fidei nostræ incremento & felices
Ecclesiæ progressũ delectantur, tum negotium hoc ardentè Do-
mina

mino Deo commendent, tum etiam cognoscant melius, quibus iste magnus Rex Mogor) si breuiter aliquid dicamus de eius persona, regno, potentia, Lege vel Religione, atque etiam de eius moribus, & optimis quæ semper dedit conuersionis signis, quæ omnia excerptam ex informatione earum epistolarum, quæ nostri Patres inde anno 1582 & 92 dederunt.

Nomen huius Regis est Mahumeth Zelabdîm Echebar Mogor. Echebar autem vel Echbar est nomen proprium, Præpensionem secundum rectam lineam ducit à magno illo Tamerlano, qui bellum gerens, vt commemorant historia, cū Baizere Tatarum Imperatore eius nominis primo, eundem vnus diei certamine victum caprumque in suum regnum secum abduxit: obitu uerò ferreæ inclusum tenebat, & tanquam cani, si quando clauderetur, reliquias mensæ obiecitabat. Si verò equitare vellet, cū humi præcumbente, scabelli vice ad inscendum equum nebat. Quo cunque denique se conferret, catenæ aureæ allogans post se ducebat. Est hic Echebar Octauus post Tamerlanem, à primis initia sua hoc regnum habuit, vel vt alii loquuntur, est secundu Tamerlani nepos, quod idem est.

Natus est Echebar in prouincia dicta Chaquara, cuius populus est Turcicus, nõ Tartaricus, aut Parthicus, vt quidam opinati sunt. Plebs huius regni vtitur idiomate Turcico, ac non tam elegantia & polito, ac genuini Turcæ. Nobiles verò, & qui degunt in aula regia, vtuntur lingua Persica, si species rerum vocabula, sed prononciatione vtuntur alieniore, quæ non nihil discedit ab ipsa propria Persarum, sicut & in quibusdam vocabulis. Literarii homines loquuntur Arabicè, eo quòd hæc lingua conscriptus sunt choranus, cæteri que libri eorum Legis, quæ aliquantulum discipat à Turcica & Persica. Prouincia Chaquara sita est inter medium Tartaros & Persas versus Septentrionem, & respicit Indiam versus meridiem. Ex vno latere attingit Tartaros, quorum Regentia non cedit Regi Mogor, & habet maximum ac vastissimum regnum. Regnum Mogor medium obtinet inter sequentia Regentia præcipua: ab occasu habet Indiam citeriorem & Regnum, sed magis versus Septentrionem, Persarum: ab oriente Indiam vltimam quæ attingit fines China. A Septentrione est magnum regnum Tartaria, cuius Rex cognomine appellatur Magnus Chæ. A meridie verò est Oceanus, licet ex vno capite, quod è conuentione Tartarum tractu se porrigit in mare, sit regnum Galekut, & quædam magis versus orientem, est regnum & sinus Vengalz.

Rex Echebar anno 1582, quando primi Patres nostri ibi erant

DE MAGNO REGE MOGOR. 693

attingerat annum ætatis circiter quadragesimum; itaque nunc hoc anno 96 attingit 54. Est homo corpore admodum robusto & corpore valido, statura mediocri. Turbine rectum eius caput, vestes aureo pertexta, tunica superior genua non excedit. Caligæ calcaneum obtegent cum vdonibus more nostro; calceorum forma peregrina ab ipso inventa. Caput magnis margaritis circum frontem exornatum, semper secundum latus è cingulo pendet pugio, non nunquam ensis vel machæra: vel certe iuxta deposita, ut habeat ad manum. Continenter vitur custodibus corporis hominibus armatis. Quotidie in aula mutantur excubiæ, & omnes domus officiales. Plus delectatur Hispano quàm Turcico habitu, sed privatim vitur vestibus more Lusitano, maximè ex serico nigro. Rex Echebar anno 82, cum apud eum essent primi illi Patres, habebat tres filios & filias duas. Filius primogenitus, hoc est Princeps, qui in regnum succederet, & nunc est annorum 31, vocatur nomine proprio Sciecus, cui honoris ergo (ut in quibusdã regionibus nomen Domini) adjungunt vocem Gio, quæ significat animã, & appellant ScieciGio, quasi dicas anima, id est persona, Scieci. Filius secundogenitus vocatur Pahari, qui id temporis erat annorum 13, & à P. nostris docebatur idioma Lusitanum, simulq; capitã nostra fidei, ad quã declarabat se vehementer affectum: spemque magni progressus, tum naturæ in eo bonitas, tum ingenii excellentia pollicebatur. Postremus regis filius tertio genitus & minimus omnium vocatur Dan, vel Daniel.

Est hic rex Mogor non vnus tantum, sed multorum Regnorum simul cõiunctorum Dominus, è quibus præcipua & ceteris ampliora sunt hæc: Regnum Induisthan, Regnum Agra, Regnum vetustissimum Mendao, in cuius medio existat Vrbs celeberrima, cuius ambitus 30 passuum millibus, hoc est 10 leucis, continetur, vel, ut alii volunt, 24 millibus, id est 8 leucis. Si spectemus eius habitationes & complexum hodiernum. Amò nõ desunt, qui asseueret potius eius ambitum esse 36 millium passuum, hoc est 12 leucarum. Sita est in monte, vel colle potius, maximis splendidissimisque ornata ædificiis, ut videatur esse vetus Roma, cum amplissima omnium esset & floridissima. Cetera præcipua regna sunt, primo Regnum Lahor, in quo hic rex maximam partem suam aulam degit; tunc Regnum Cabaie ad occidentem, quod postremo obtinuit, & Regnum Vegale. Multos quoque habet reges gentes sibi subiectos, nec paucos in aula, quos variis bellis sibi subiugavit. & quidè nonnulli ex his sponte facti sunt eius vasalli & tributarii regna sua ei subiciendo, ne vi eriperetur: atq; hi continenter eum circumstant & aulicorum more officia deferunt. Nec pauci in aula

versantur, qui aut bello ab eo victi sunt, aut timore magnae potentiae se ei dederunt. Quoniam verò in rebus gerendis sollicitus est, omnes finitimi reges vehementer eum reformidant, & muneribus sibi conciliant, vel tributum pendunt. Num erant reges 20 gentiles, qui in aula eius versantur, & nunc huc & illuc eam comitantur. Quis eorum potentia aequat Regem Celekutanum. Ceteri reges numero plurimi, qui ab aula abluunt, in regnis remanent, & ideo vectigal solvunt. Regum illorum Ethnicorum, quos secum habet in aula, opera & ministerio crebro & libenter utitur, demonstratque se non parum eis confidere, admittitque in palatium ut familiares & amicos, quod non facit Mauris: neque enim tantam libertatem eis concedit, nec tanto favore & benevolentia eos prosequitur, quod potius in Gentilem, quam Mahometarum sectam propendat.

Totum hoc regnum Mogor situm est inter duo maxima & famosissima flumina; nam ab flumine Indo, quod vicini eius regionis incolae sua lingua appellant Schind, porrigitur usque ad Gangem; ab illis dictum Ganga; velut Mesopotamia in Terra sancta constituta est, inter Tigrim, illorum lingua Ticris, & Euphratem, quem vocant Pherat. Hanc Mogorum ditionem veteres vocant Indiam citeriorem, nempe partem a flumine Indo; & sunt auctores graves, qui velint S. Bartholomaeum Apostolum his partibus Evangelium predicasse. Immo aiunt Patres nostri, qui intraverunt, nationem illam esse proprie Indiã, Regnumque Mogor esse quoddam totius Indiae scalam, hoc est, quae illac descendat & concurat, & est quasi asilum & refugium, quod ex omnibus Indiae & multae Asiae partibus concurrunt. Ad partem Septentrionalem eiusdem regni conspicuus est altissimus amplissimusque mons, vulgo dictus Cumaus, est enim regio montosa: Apparet hunc montem esse Imaum apud scriptores tanto opere celebratum, qui mons Mogores separat a Tartaris. Ex parte huius montis, quae respicit regnum Mogor, comorantur gentiles quidam populi eodem nomine appellati, deinde est regio eorum qui dicuntur Bortani, huiusmodi quidem regno Mogor, sed non ei subiecti. Hi gentiles, dicti Bortani, habitantes ex altera parte regni Lahor versus fluvium Indum, admodum sunt proclives ad pia opera, maxime misericordiae in egenos, quare Patres illi primi magno desiderio tenebantur eò provocandi, & illis, tam bene comparatis, Evangelium predicandi. Sunt homines colore candidi, nulli inter eos vivunt Mauri, Turci, more Turcico, utuntur, ita ad corpus totum astrictis, ut nec minima plica notari possit. Quodque magis mirum, nunquam illi exuunt,

exiunt, ne quidem cum dormiunt, nec deponunt, nisi attrita vel putrefacta sponte dilacerentur & excidant. Utuntur pileolis in formam pyramidis præacutis. Manus nunquam lauant; causam huius rei dant, quod non conveniat elementum tampusum, ut est aqua, sordibus aliisque rebus sædis inquinari. Vna tantum cōiuge vuntur, & post duos aut tres filios in lucem editos, deinceps vitam agunt quasi fratris & sororis. Si alter eorum è viuis excedat, qui superest, non potest secundas inire nuptias. Idola non habent, vivunt more Brasiliensium extra opida foris in campis. Nullum habent Regem, summa in libertate vivunt. Auguriis reguntur & signis, habetque Augures suos, & alios in simili genere exercitatos. Si quis eorum vita defungatur, discedunt ab illo. Hi verò, ut sapientes & Magi, evolvunt suos augurales codices, dum poscitur ab eis consilium, quid agendam cum corpore mortuo; quicquid autem illi responderint, id mox exequuntur. Si enim dicant esse exurendum corpus, exurunt; si aliud, id quoque præstant: si verò dicant esse comedendum, non repugnant, sed comedunt. quamquam alias nunquam carne humana, ut Antropophagi, velcantur. Colore & faciei lineamenti vel physiognomia persimiles sunt Europæis: sunt enim candidi, & magna ex parte facie rubicunda, capillo item promisso & flavo, corpore robusto, statura mediocri. Bella gerunt pedites, in conflictu utuntur arcu vel gladio. Eorum patinæ & lances sunt mortuorum calvæ vel crania, & dimidii calices. Eleemosynas libenter porrigunt mendicantibus. Parant victum texendis vestibus, quas æstate deferunt ad vrbes Negarior & Calamur, aliaque vicina loca montana, ut venum exponant; reliquis enim anni temporibus, ob crebras montium nivis, paucis tantum mensibus exceptis, vltro citroque comitare non licet.

Austrum versus confine est hoc regnum Calecutano, quod circumdatur mari Oceano, ubi caput vnum terræ continentis longissime in mare porrigitur, & habet sinum Vengalanum, qui inde à sinu Persico magis tendit in Orientem, nihilo eo minor, sed potius maior & vastior, in eaque ora, præter Vengalanos, habet optimos quosdam portus. Ad Orientem finitimum est Decan & Canara, ubi Regnum Narbuge & de Bisnaga; est regio amenissima, nemorosa, simulque fructifera, ubi multa feruntur prundineta, è quibus excipitur mel ad consociendum saccharum. Multi ibi visuntur arborum fructus, & quibusdam in locis persica, vicia, mora, zizipha, aliique id genus plurimi. Ferax quoque est malorum Massilicorum, citreorum, & medicorum. Omnis generis herbas

hortenses effundit, si solam lactucam & betam exceperit. Ad
 ram deinde regionis Cambaia versus Occidentem, qua terra
 magis se flectit in Septentriones, aliquot tantum portus habet,
 videlicet Curate, Barote, Cambarate, & Oga. Per regna hanc
 Mogor decurrunt undecim maximi amnes, quorum nomina hæc
 hæc: Taphi, qui transit iuxta urbem Curate. Haruada, qui de-
 bitur inde a Barote. Chambel, qui ingreditur fluvium Tamore,
 & Tamona, qui se exonerat in Gangem. Hic fluvius Ganges tra-
 ropere celebratus oritur in regionibus Vengalæ. Reliqui sex am-
 nes sunt, Catanul, Cebcha, Ray, Chenao, Reberth, & Indu,
 in quem omnes præcedentes delabuntur. Ambitus totius regni
 huius nongentas leucas efficit, quæ ferè sunt tria milia milia-
 rum: longitudo sexcentas, quæ attingunt numerum duorum mil-
 lium; latitudo verò quadringentas, quæ faciunt mille & duce-
 ra miliaria. In Regno Industhan fuerunt Reges Christiani, sed
 isti & exturbati regno sunt a Parthis. Extremus autem eorum Rex
 vocabatur David, quem lama est originem duxisse a S. Bartholo-
 meo Apostolo. Successores deinde TAMERLANIS diuina
 nis bellis vexati sunt a Parthis, qui stirpem suam ducunt a Ca-
 guisquam Rege Parthorum, ac tandem coacti sunt se recipere
 Regionem Quabul. Hæc regio fines attingit tam Persiæ quam In-
 dia. Verùm hi obuersa in hostes fronte, assiduis præliis fatigati
 Parthos, continentem (quod est regnum MOCOR) inter
 Indum & Gangem interiectam occuparunt. Quo verò tempore
 in India ardebat bellum Parthicum, Baburxa avus Echebar vir-
 tute bellica regnum Industhan inuasit, Parthosque regno pulso
 abegit usque in Insulas sinus Vengalani. Defuncto Baburxa de-
 lum Parthi redintegrarunt aduersus eius filium, nomine Emmau-
 paxda, compuleruntque eum magno dedecore fugam cape-
 re usque in Quabul, quæ est ex hac parte Indiæ. Tunc
 Emmaupaxda imploravit auxilium Regis Persarum, qui aliquot
 millia militum ei submisit, sed ea conditione, ut eandem legem
 & sectam, quam ipse, hoc est Persæ omnes, profiterentur, ac-
 plecteretur & sequeretur. Renouavit igitur exercitum Emmau-
 paxda, & tantam impressionem in hostem fecit, ut regno Mogor
 Parthos rursus exterminarit. Huic Emmaupaxda successit Eche-
 bar, de quo agimus, & nunc imperium obtinet totius regionis
 Mogor, ac omnino regem Parthorum debellavit, regnumque
 primum Vengalæ tum etiam Cambaia versus Indiam subiugum
 misit.

Hic Rex Echebar bella gerit cum variis. multi ei rebellant

& coniurationes inierunt contra illum, uti anno 82 ob fidei notitiam plus quam decem millia Mogorum in Vengala, & penè viginti milia Parthorum fecerunt. Regnum item Cambaiæ non est securum; vetera enim vulnera indies magis magisque refricantur: non parum quoque reformidat vicinum fratrem germanum minorem, regni Quabul Principem ex hac parte Indi fluminis, qui exaltatus eo regno, quod & possidet, ob amulationem mutuum non parum fratri molestus est. Anno 82 mente Februario Mogor ipse profectus est contra fratrem suum, qui cognita aliorum rebellione, & fortè communicatis occultè consiliis, ingressus est regnum Echebar ad gerendum in illis partibus bellum cum multis Mogorum millibus. Verùm, quia Rex cum maximis copiis adventabat, in fugam se ante adventum Regis dedit, qui eum usque ad ripam Indi fluminis insecutus est: terminus est regni eius. Ex altera igitur fluminis parte, hoc est in ditione Quabul, ubi degunt veri Mogores, regnum iste nunc obtinet. In Cambaiæ quoque est magnus quidam Dominus caput partis dictæ Cuthuditan, qui & potens est, & non parum gravis ac molestus. Hic paulo antè quam primi Patres eò proficiscerentur, magno exercitu obsederat propugnaculum Daman, & excursions faciebat circumcirca cum duodecim ferè equorum millibus, sed Lusitanorum, qui in illa vrbe sunt, robore fortiter reiectus est, reque infecta abire compellus.

Rex Echebar, quando omnes vires suas coniungit ad bellum gerendum, est Rex potentissimus, & valet ad quoduis maximum bellum gerendum. Habet enim multos Dominos & Praefectos belli potentia & fortitudine claros, quorum quilibet suis impensis alit 10. 12. vel etiam 14. equorum milia. Alii his inferiores, septem vel octo milia. Singuli autem horum multos quoque habent elephantes: & præter multa equorum & peditum milia, relicta in praesidiis aliisque variis locis minus tutis, ipse solus in acie educit quinquies mille elephantes armatos, (uti fecit, quãdo profectus est contra fratrem) eoque etiam, si velit, plures: nam toto regno quinquaginta milia elephantorum ad omnes fortuitos casus sustentantur. Deinde simul in prælium emittit quinquaginta equorum millia, peditum autem numerum infinitum: Homines enim qui in eius regnis degunt, uti diuersarum sunt nationum, ita diuersis sectis sunt addicti, aliis item aliisque moribus praediti. Mauri, id est Mahumetani, Bacheni, & alii populi, Tartaris finicimi, utuntur equis Tartaricis, natura valde robustis, & ad labores ferendos idoneis, sed ad aspectum sordis, squalidis, & colore

deformibus. Rex, Domini, & belli Duces vtuntur Arabicis, Gentiles vtuntur equis natiui soli, hoc est, qui nascuntur in regno Mogor. Rex magnum numerum secum trahit tormentorum vtuntur in praelium, quæ solet collocare in fronte exercitus, hoc est primo agmine. Elephantes, cum itur ad bellum, supra frontem gerunt frontalia ex laminis ferreis, vel certè coriaceis, durissimis in tutelam; eorumque gubernatores armati sunt item laminis ferreis, vel loriceis aut thoracibus ferreis. Quilibet elephas in rotulis ligneis, quasi arcis, gestat minimum 4. sclopetarios introditos magnis sclopis, vel totidem sagittarios cum sagittis. Hi elephantes nunquam antecedunt exercitum, ne sua magnitudine exercitui adimant conspectum hostium, vel si cadantur, ne ordines formationisque militum, atque aded totum exercitum conturbent, vel magno aliquo incommodo afficiant; quare reijciuntur in extremam stationem, vt si fortè hostis eò penetrarit, vndique cetera eiusmodi belluarum armatarum emittatur, ad frangendum hostium impetum. Solent quoque enses nudi & ancipites illarum proboscidi alligari, & similiter aliquot præcuri pugiones magna illis eburneis dentibus, qui vtrinque extra os prominet; & nulli licet armis instructi sint, magnâ tamen cladè inferunt sola proboscide; nam quotquot obuios habent, eos è terra in aère altissime attollunt, vt lapsos ad terram grauius affigant, ac in frustra comminuant, vel certè instar arietum ferrata fronte feriunt & impellunt obuios, magnâque lanienam faciunt pedibus eos obtrectando & conculcando, postquam in terram deiecerint.

Rex bellum gesturus copias cogit ex omnibus populis regni, vt ex Mogoribus, Coronanis, Torquimechis, Bolocehis, Guzeratis, Parthis, Indhustanis, & aliis tam Mauris quàm Ethnicis; hoc ethnicis magis fidat, quàm reliquis. Habitus militum non ethnicusmodi, sed varius, & sine lege, quam illi vocant Caphar, & eò secundùm sectam Mahumetanam.

Quod ad opes & facultates populorum singulorumque hominum attinet, res sic se habet: Rex est Dominus omnium, nullus quidquam bonorum stabilium habeat, nisi annuete Regis; quare omnes pendent ex eius beneuolentia. Omnibus Præfectis belli & Dominis certas ditiones & prouincias redditusque certas (præter tertiam quam Regi pensant) attribuit, quibus eorum de se suorumque militum, quos habere tenentur, numerum alere possint; qui, quoties bellum gerendum est, prodire in acie debent. Eisdem quoque redditibus tenentur sustentare Elephantes, camelos, pantheras, & equos. Atque hi omnes quotannis coguntur ad

parere cum suis in Vrbe regia, vbi ante palatiū regis delectus habetur generalis, vt Rex coram omnia conspicerē possit. Redditus verò Regis sunt longē maximi, quos copiosissimē ex omnibus rebus cogit & coaceruat: Vigēt enim in regno omnis generis negotiationes, & mercatura quæstuosissima, & inter cætera sunt ibi plurima aromata, vt piper, zingiber, casta, & alia. Deinde magnus numerus lapidum pretiosorum, Margaritarū, & metalli omnis generis, tapeta pretiosissima, peristromata, panni serici & auro texti, plurimum gossypium, equorum copia, quorum magna pars ē Persia & Tartaria adducta. Itaque quotannis conficit redditum pluriū millionum, super impensas quas in toto Regno facit. Quamquam verò tanta sit huius regis potentia, non tamen est in magna apud homines estimatione, & quoad externam apparatum non est magnificus aut sumptuosus, siue in habitu corporis, siue in aula, siue aliis in rebus. Mensa eius constat victu parabili & communi omnino, non plura in eam ferula inferuntur, quàm quadraginta vel quinquaginta, eaque operta scutellis & sigillis ex China allatis, singula quoque mantili obuoluta & colligata, quod mantile obsignatū est archimagyri sigillo, & deferuntur a totidem pueris præeunte architrilino & aulæ præfecto.

Rex hic multa habet præclara dona, valet iudicio, prudentia, & ingenio. Sagacissimus est, sed simul humanitate tanta, quantum in vilo rege deprehendi potuit. Valde magnanimus & generosus: vt si spectes modò hæc tria, prudentiam, magnanimitatem, & parem fortitudinem & potentiam, nihil admodum in eo desideres. Facetus est, familiaris, & amabilis, nec tamen immemor grauitatis & seueritatis. Procliuis admodum in bonum, omnium nationum amans, sigillatim autem Christianorum, è quibus semper aliquem vult secum degere. Nihil ferè est, quod facere ipse non possit, siue ad rem bellicam siue ad gubernationem pertineat: Sed nec artium vllarum mechanicarum ignarus, oblectatur conficiendis sclopiis, fundendisque & conficiendis tormentis, imò in ipso palatio fabricantur sclopi & gladii. Valet rerum multarum peritia, & exercitatione disputandi de Legibus & variis sectis: quo in genere imprimis est diligens & curiosus. Et tamen Rex hic, quod admiratione dignū est, est rudis litterarū omnino, vt nec Alphabetum nec prima elementa norit. Doctorum hominum cæteroqui amicus est, è quibus secum continenter habet duodecim, qui in eius præsentia ordinariè varias proponunt quæstiones, & semper de alia atque alia materia disputant, vel varias commemorant historias, quæ ad parandam variarum rerum
noti

notitiam comparandamque prudentiam maxime faciant.

Si quos homines, ignobiles licet & externos, deprehendat officio apud se gerendo idoneos, ingeniove & industria praestantes ad exercitium aliquod, eos in suam familiam adfiscit, secum detinet, & munere aliquo imposito honoratos reddit: Verum ne ibi circo superbiunt vel insolent, vult, ut signum prioris sui status palam gestari ante se curent, ut instrumentum artis, quam ante professi fuerint. Exemplo esse potest Architalassus eius, vel Praefectus maris, qui olim fuit homo vilis conditionis, & caput eorum, qui conficiebant hastas, huic, quoties egreditur, vel alicui concedit, praefertur hasta, & idem fit de aliis exercitiis. Rusticis & agricolis ac hortulanis vult praeferi ligonem vel sarculum, &c.

Quod ad iustitiam & aequitatem atinet, in ea tuenda & per totum regnum rite administranda est ardentissimus & observatissimus. In ea Urbe, in qua sedem suam habet, nulla controversia admittitur, nec extrema sententia pronounciatur, sed ne vilis reus vel facinorosus homo, ipso insecto, punitur. In penis infligendis valde est moderatus, & postquam permisit iudicium & rae arbitrio reum extremo multandum supplicio, vel etiam alio, ut membro aliquo corporis truncandum, ter vult pernicium committeri, antequam ad supplicii locum educatur. Qui atrocis vel immane aliquod scelus delignant, eos elephantis conculcandos & proterendos obijcit, ut in bello hostes, vel medios praecutis sudibus configi jubet: latronibus & piratis abscinditur manus, qua deliquerunt: adulteri, homicidae, & praedones, vel aguntur in cruceem, vel jugulantur, aut strangulantur. Verum qui seivius peccarunt, acriter vapulant, & demum dimittuntur. Raro hic princeps indignatur vel stomachatur, sed tamen si erumpat ira, dici non potest, quantum in ea effervescat, id boni habet, quod eius iracundia brevis sit & cito ad pacem animi serenitatem redeat: nam se vera a natura humanus est, mitis & benignus. Cuidam primario homini proditoris & coniurationis apud se delato prima atque etiam altera vice eum revidisset, ignovit, sic ut aequae eius opera & consilio, ac prius, crederetur; sed ubi tertio in suspicionem eiusdem criminis venit, coaruit eum statim agi in cruceem. Libenter de rebus suis confilium agit: saepe etiam privatas consultationes de suis, quos secum habet, instituit, quid autem statuendum sit, solius regis iudicio & arbitrio relinquitur. Primum itaque exprimit, quid sibi videatur, quidque moveat, antequam suum consilium exequatur: tunc exprimit quid faciendum vel non faciendum sit, & tunc simul omnes respiciunt

dent consentienter, acquiescendo eius consilio, sit pax nostro Regi. Ceterū, si omnino alicui illorū occurrat aliqua difficultas, eāque dissoluendā proponat, sustinet patienter, & benignè auscultat; sed, dato responso, & reddita sui consilii ratione, non patetfacit, quid tandem agere velit, imò nonnunquam post perceptas rationes contrarias, si mens in illis acquiescat, mutat consilium, & aliorum arbitrium sequitur.

Habet Rex hic suos iudices & magistratus, qui litibus populi finiendis & iuri dicundo præsent, licet inter eos aliquod discrimen intercedat. Atq; hi omnes controuersias & quæstiones decidunt, sententiasq; suas ferunt viua voce, non scripto. Ipse nihilominus quotidie decies (quod haud scio, an vlli Principum sit vñtarū) publicam audientiam facit, non sedens, sed stans, colloquiturq; aliquando ad duas horas, in hanc rem duas habet aulas paratas & paratas, & in qualibet visitur sedes Regia eximio cultu & artificio splendido, regiq; consentanea. Circumstant eum octo viri selecti, & magna rerum experientia celebres, qui offerunt supplicationes & schedas memoriales mercatorum, & simul eos informant, quis ritus seruandus sit in exosculandis Regiis pedibus. Eodem tēpore habet secum & notarios vel scribas, qui diligenter annotant omnia decreta, dicta, & responsa Regis, qui mos est receptus apud Persas, omnesque harum regionum Principes. Rex serè semper Turcarum Maurorumq; ritu sedet humi in tapetis & puluinaribus: habet tamen iuxta se sellam regiam more nostro operam holoserico rubro, sed auro variaque arte elaboratam, in qua etiam sæpe sessitat. Vocauit aliquando Præfectos suos & Dominos ad consilium, ei que voluit Patres nostros interesse, sibi que proximè assidere, quod tamen alii nulli permittit.

Rex hic à natura & corporis constitutione valde obnoxius est melancholiæ & oppressioni cordis: & idcirco quærit varias deambulationes, & ludos ad recreandum se & oblectandum. Vnde aliquoties cum equitatu vtrinq; disposito (vt fit in ludo Italis dicto Carosellorū) exercet se ligneis pilis vltro citroq; batillo ad id accommodato reuerberandis, vt terrā nunquā attingant; nam quæ pars causam dederit, vt terram contingat, ea victoriam cedit alteri. Aliàs oblectat se ferocium Elephantorum aliarumque belluarum confictu, vt bubalorum, vel ceruorum, vel gallorum, vel arietum, qui se mutuo aduersis capitibus impetunt, nonnunquam etiam pugna & duello palestrarum. Per iucundū ei spectare contententes pugnis, quando se crebris ictibus pertūdunt; Gladiatores quoque, qui veterum Romanorum more se impetunt strictis gladiis.

gladiolis. Voluptatem quoque capit magnam aspectu colubaram in
 aere tripudiantium & ludentium; gratissima item varietas avium. Saepè
 affat ducunt choreas, comedias, aliosve ludos, quibus res olim
 gestae representantur, si ad eorum instituta sint, frequenter, aures quoque
 libentes praebet motuum & minorum nugis & gerris. Et ne ullum
 recreationis genus illi desit, habet elephantes & camelos, tripudiandi
 vel ad numerum saltandi peritos. Verum, quod admiratione dignum
 est, dum his vacat spectaculis, gravissima expedit negotia. Venationi
 ferarum, quibus regio illa abundat, appime deditur. In
 venatione opera pantherarum ad capiendas feras vitur, nullus enim
 ibi usus canum venaticorum. Aucupio non admodum delectatur,
 etiam si habeat omnis generis aves, accipitres & aucupes optimos,
 summa dexteritate, qui tantum usum habent artis suae, ut ceteris sagittis,
 licet implumibus nec ferro armatis, in caelum vibratis quicumque
 aut praeteruolante infallibiliter ferire & in terram deiecere
 possint. Ad capiendos cervos in his regionibus ventur opera
 aliorum cervorum cicuratorum gestantium laqueos in cornibus,
 quibus cervi sylvestres, dum cum istis arietant & certant, facile
 illaqueantur, & illaqueati ad terram affliguntur; ac mox venatores,
 magna celeritate accurrentes, in praedam paratam irruunt. Hoc
 venandi exercitio etiam vitur Rex, quando procedit in bellum &
 ferè in hunc modum; nimirum curat obsideri silvam vel multam
 praepara à tribus & aliquando quatuor hominum millibus, ita ut
 alter alterum manibus teneat, deinde per alios efficit, ut è media
 sylva ingenti excitato strepitu & sono ad extremas silvae partes
 adigantur, & ita in manus obsidentium incidunt. Quod si forte
 eveniat, ut fera aliquorum manus euadat, illi pro recreatione aliorum,
 panam pro ratione culpa luere coguntur.

Abhorret hic Rex vehementer & abominatur sectam Mahometanam,
 ut qui optimè perspectos habet eius errores & fraudes maximas,
 planeque decrevit eam immutare, & ideo omnia molubra
 vel delubra Turcica in istis regionibus demoliri iussit, ac in
 tabula aliisque vilissimorum officiorum loca convertit: similiter &
 Alchoranos, hoc est turres, è quibus evocabantur ad habendam
 orationem. Dum verò ira anceps est, & pender animi, in quam sectam
 inclinare debeat, quaeque vera sit lex & religio, etiam si agnoscat &
 confiteatur unum Deum, primum moderatorem & Dominum supremum
 totius universitatis: (quod etiam secundum legem Mahometanam
 profitebatur) tamè in gentilitiam potius quam in ullam aliam suorum
 populorum sectam propèdet, non quod existimet adoranda idola,
 quae intelligit esse vanissima & omni cultu indigna: sed quod po-

ter venerationē diuinā deberi soli, vt rerum omnium quæ gignū-
tur effectori, & qui principem locum inter res creatas obtineat,
ac proinde nec adorandum Mahometum prophetam falsum. In-
ter omnes autem leges mundi, quarum notitiam cōsequi potuit,
nulla illi magis probatur quàm Euangelica & Christiana. non
nullas adhuc de ea habet dubitationes, propterea quòd hactenus
non potuerit prolixè & commodè de nostræ fidei mysteriis cum
eo agi, tum ob idiomatis difficultatem, tum aliis de causis. Spe-
tamen minimè dubia tenemur, multisque & clarissimis conjectu-
ris atque argumentis didicimus, & quasi manu accepta arrha tene-
mus, eū religioni Christianæ nomen daturū. Hinc est, quòd inde à
primis inuitis majorem in modum à nostris petiuerit hominem
Christianum Arabici idiomatis & Persiani gnarum, cumque in
doctrina Christiana & secta Mahometana versatum, qui secum
de tota re ageret, vt tandem certi aliquid constituere posset. Cau-
sa autem primaria, cur ita procliuis fuerit in Christianam religio-
nem, tamque beneuolum & affectum ad illam se declararit, est
quòd iam olim anno 1578 à Prorege Indiæ ad hunc Regem
amandatus fuerit Legatus, Antonius Cabralis Lusitanus, cum a-
liquot comitibus item Lusitanis. Tunc enim studiosè obserua-
uit & expendit Christianorum, nempe Lusitanorum, qui ad ali-
quod tempus in eius aula diuersabantur, vitam & mores, ac
simul vehementer probauit. Et Legatus quidem cum infor-
mavit, quoad potuit, de præcipuis Christianæ legis dogma-
tibus, & de partibus Societatis, qui per Indiam eam dissemi-
narent. Cognouerat quoque duos Patres Societatis, qui an-
no 76 ex Europa venerant, egisse cum Vengalanis, exposuisse
que illis fidei nostræ capita: esseque in India alios multos eiusdem
Societatis, qui legem Christianam prædicarent, & magnam ho-
minum multitudinem conuertissent, & per varias ditiones in
multis locis fructu vberissimo fundamenta doctrinæ Christianæ
jecissent; de eaque re magnam esse famam. Petrus quoque Ta-
uerius Lusitanus, magna auctoritate vir, qui in aula eius reman-
serat, longè accuratius postea præcipua nostræ fidei mysteria illi
viro omnia curiosè indagati explicauit: quæ causa fuit, vt ex In-
dia mox euocarit P. Iulianum Perrieram, ex quo multo clariùs
intellexit omnem rationem legis nostræ. Et certè Pater iste præ-
clare officio suo functus fuit, primisque veritatis radiis ita prorsus
Regem illustrauit, vt manifestis indiciis declararit se desiderio te-
neri suscipiendæ istius fidei & religionis. Atque hæc causa fuit,
cur Vengalani voluerint illi rebellare: sic enim postea se pur-
garunt,

garunt,

garunt, mouisse se bellum, quia cognouerant Regem uelle resti-
tuere antiquæ fidei maiorum, hoc est Mahumeranæ, & suscipere
nouam. Itaque in Ducem & caput belli acceperunt fratrem regis
germanum, Principem Quabul, qui maximis copiis regnum E-
chebar ingressus erat, ut supra diximus, & iam progressus e-
rat Leucas, id est, trecenta millia passuum; nec antè recessit, quàm
Rex Echebar potentissimo exercitu occurrens, coegit eum ter-
re uertere, & in regnum Quabul perferere.

Ante hoc ergo bellum, iam duos illos printos Societatis Patres
à Vicerege missos, ut supra diximus, euocarat: & impetratos sem-
per humanissimè habuit, ac quando superiores eos inde ad sus-
currendum aliis regni ditionibus, vel propter rumores, auoc-
abant, non acquiescebat, sed purimum repugnabat, licet nunquàm
ad remanendum coegerit, sed tantùm beneuolè & uerbis im-
plenis rogari, ut manerent, nec desererent, ob summam de-
fiderium iuuandi se, & salutem animæ suæ procurandi. Quo tem-
pore ibi fuerunt, saepe eos de rebus diuinis & legis Christianæ ve-
ritate & mysteriis disputantes audiuit: ita ut iam uehementer re-
uicillaret, nec sciret, in quam partem se flecteret. Hinc eum E-
chebar uis prædicatæ ueritatis, & intellectum conuincebat, illam
antiqua consuetudo, & legis Mahumeranæ licentia retinebat.
Mauri deinde & Mahumerani, cum aduertissent eum in fidem
nostram propendere, ceperunt ab eo moliri defectionem. Ad-
dit quoddam eius mater, & matertera, & quidam ex magnis Domini-
quos secum habet, male nos legemque nostram accipiebant, ex-
stimantes se ad id obligatos, pro suæ sectæ honore & patrocinio:
& ex odio, quo naturaliter prosequuntur religionem Christia-
nam, eam depingebant tanquam deformem & captiuam. Illam
faciebant tot mulieres, quas habebat, quæ timebant ne ab eo re-
pudiarentur. Obstabat quoque illud, quod Rex, licet bonæ esse
uoluntate, tamen per continuas recreationes, quas, ut diximus,
habebat plurimas, ac grauissimas totius regni occupationes, &
quotidiana negotia, neque locus neque tempus dabatur ad re-
standum de negociis salutis, quæ tractatio prolixis eggerat collo-
quiis & disputationibus. Impediebat quoque non parum
peregrinæ difficultas, qua non poterant Patres ita libere & con-
explicite exprimere sensa animi, ut potuissent natiua & propria. Atque
tunc nihil effici potuit.

Duo illi Patres, qui Goa profecti erant ad Regem Mogoran-
no 1580, scripsere, se iter illud spatio uiginti dierum emensum,
que ad Suracte huius regis portum, & postquam per multos labo-

res & discrimina rerum inde venissent in urbem Fatepur, vbi rex
 ferè per id tempus commorabatur, absoluisseque iter quadra-
 ginta trium dierum, se aliorum sermonibus cognovisse, tam exo-
 pratum fuisse Regi aduentum suum, vt numerarit dies singulos,
 dum eos expectaret, sicut & ipse illis postea confessus est. Scripse-
 runt quoque hunc in modum: Rex Maurus non est, sed vacil-
 lat in omnibus legibus, nec vllâ assuevanter credit esse legem
 Dei, quòd in omnibus inueniat, quæ non conueniant eius ratio-
 ni & intelligentiæ, putat enim omnia ratione posse comprehen-
 di. Nihilominus interdum fatetur & affirmat, nullam legem sibi
 æquè probari ac Euangelicam, & qui potest eousque proficere, vt
 intelligat hanc esse ceteris præstantiorem & veram legem Dei,
 eum mox eam suscepturum. In aula quidam aiunt eum esse gen-
 tilium, & adorare solem. Alii dicunt esse Christianum. Alii, cogita-
 re eum de noua secta instituenda. In populo quoque variæ sunt o-
 piniones de rege; Quidam Christianum faciunt, nonnulli genti-
 lem, alii Maurum. Qui autem meliore sunt iudicio, putant nec
 Christianum, nec gentile, nec Maurum esse, idque esse ceteris ve-
 rius. Vel asserunt esse Maurum, sed conformare se omnibus, vt ar-
 te quadam omnium animos sibi deuinciat. Quia verò hie Rex per
 epistolam Goam transmissam ab India Prorege, & P. Prouinciali
 Societatis, petiuerat sibi mitti cum Patribus dictis libros Legis
 Creatoris, (sic enim in illis partibus appellantur) qui ibi docetur,
 post tertium vel quartum sui aduentus diem obtulerunt Regi Bi-
 bliam regia quatuor linguarum venustè compacta & inaurata, cum
 ipsi principes Domini status adessent. Plurimû hoc dono recrea-
 tus est, & singulos tomos magna reuerentia sigillatim ordine suo
 accepit, osculatus est, & vertici suo in præsentia omnium impo-
 suit. Deinde in eo ipso cubiculo curauit ea deponi in armarium
 nouum, quod in hunc finem fieri curarat. Obtulerunt illi quo-
 que duas perelegantas tabellas, quas studio illi Goa attulerant,
 in quarum altera erat imago Gloriosæ Virginis cum filio in bra-
 chis, expressa ex exemplari S. Mariæ Maioris; in altera verò ima-
 go Saluatoris, quam maxima veneratione & reuerentia item in
 conspectu omnium recepit, osculatus est, & osculandam præbuit
 suis filiis, reposuitque in eundem locum. Atque hæc sunt, quas or-
 stendit Patribus, qui postremò ad eum profecti sunt, eorumque
 oratorio accommodato dedit. Attributa autem dictis Patribus
 commoda habitatione, & loco in quo excitarent oratorium ad
 cultum diuinum exercendum, commendauit eis filium suum se-
 cundogenitum, vt eorum opera addisceret idioma Lusitanum,
 Tom. ij. YY artemque

artemque scribendi more nostro, & fidei principia. Cumque
 quando filium inuississet, & inuenisset apud eum paradigma scri-
 ptionis a P. datum, atque ille iussu Patris legere illud cepisset, his
 verbis: *In nomine Dei*, Pater subiecit, vt adderet, & *Iesu Christo*
Propheta & filii Dei, quod etiam in eius praesentia additum est.
 Tuit deinde ad eorum oratorium, ab ipso in eorum domicilio co-
 ratum, & perbellè ornatum, in quo quotidie faciebant lacram,
 praesentibus omnibus Lusitanis, quotquot in aula debebant. Res
 ingressus est solus, turbinem è capite detraxit, & primum genua
 nixus more nostro orauit, tum ad orauit ritu suo, nempe Turcico,
 & mox etiam Gentilitio. Surgensque è terra, dixit, Deum colli-
 bere omni genere adorationis. Post hæc confedit vna cum illis ho-
 mi, hoc est in tapetis & puluinaribus, dixitque, se nihil dubitare
 de nostra lege, p̄obèque intelligere vitam & miracula Christi ad
 esse puri hominis, sed se non capere, quomodo Deus habeat fi-
 lium. Alias post v̄aria colloquia dixit: Patres, multa de lege vestra
 ex sermone vestro cognoui, quæ plus mihi attrident, quam de illa
 alia lege, siue Maurorum, siue Gentilium, siue aliorum intelli-
 xim: Verum supra omnes Mahumetani verè mihi videntur om-
 nium deterrimi. Post octatum deinde diem ad idem oratorium
 rediit cum tribus filiis, & præcipais Regni Dominis omnia in-
 dandans, & mandans filiis atque aliis, vt detraherent calcos, quos
 & ipse fecit, ac mos est Mahumetanorum sua Moschea in tem-
 plum. Imagines Christi, Beatissimæ Virginis, aliorumque Sancto-
 rum singulari reuerentia prosequitur, & ideo tunc temporis à sua
 pictoribus curauit multa depingi exemplaria. Aurifici etiam con-
 fidam mandauit, vt ex auro thecam reliquiarum conficeret calcem
 ma, quæ Patres habebant, in eisdem forinsecus hinc inde Christi &
 B. Virginis iconibus. Denique astitit Patribus, sibi reueren-
 ter placere legem ipsorum, sed non posse se adduci vt credat do-
 bus articulis, Trinitatis scilicet & Incarnationis. Si autem esse
 terint, vt possit verumque ingenio comprehendere, se futurum
 Christianum, & regno etiam cessurum, si ita opus esset. Sedulo
 ipse laborat, vt omnes sui ad legem Christi afferantur, eamque
 sim prædicat. Neque vilius rei maiori desiderio tenetur hinc
 quam cognoscendi, quæ sit vera Dei Lex, protus vt nihil aliud
 do aliud totos dies agat, quam disputare cum sua Legis faculo-
 ribus, qui ibi appellantur Mullas, & sunt valde imperiti, nec vult
 suum Prophetam tueri, nec rationem reddere libri, qui dicitur
 Alchoranus. Recipiunt illi Moysen, Dauidem, & Euangelia, sed
 neque habet, neque legere possunt, quia vetuit Pseudopropheta

Et conuincunt eos Patres ex suis dictis. Si enim Alchoranus est eorum scriptura sacra, & Propheta eorum Mahumeth, necesse est id eos probare ex factis litteris quas recipiunt, & has cum illis concordare. Si enim discordent, & habeant repugnantia, alterutram vanam & falsam esse oportet. Rex nullam amplius opinionem habet de sua lege bonam, vel de suis Sacerdotibus, & apertè id confiteetur: Tantopere diligit Christianos, vt apostatis quibusdam Christianis in regno suo agentibus potestatem dederit reuertendi ad suos, vt fidem Christianam rursus complectantur: Ac vix quidem concessit, vt ritu Christiano ibi se vestiret, imò in domum suam eum recepit tanquam ministrum vel famulum, Obiit sub id tempus Lusitanus quidam, qui morabatur iuxta aulam; què Rex à Patribus nostris sepulturæ mandari voluit ritu Christiano, pra-lata videlicet per vrbis medium cruce, & accensis luminibus, quæ res omnibus fuit, magnæ ædificationi, propter caritatem & religionem quam Christiani præstabant defunctis, ipsique Mauri præcabantur pro illo, & operam suam in sepeliendo offerebant. Hæc licet ita se habeant, magna tamen adhuc restat difficultas in eius conuersione; nam cum supradictis articulis non credat, non satis est eos probare è scripturis; nam dubitat de omnibus quæ dicit, allegans Gentiles affirmare legem suam esse veram. Et similiter Mauros, & Christianos contendere de sua, atque ideo se suspensam & ancipitem herere inter omnes. Cum verò etiam multis negotiis se implicatus, temporis vacui tantum non datur, quantum necessarium esset, ad res diuinas exponendas: Et dum cum eo sermo habetur, vbi vnum percunctatus fuerit, mox percunctatur aliud, vt homo, qui valde cupidus est cognoscendæ veritatis; sic fit, vt omnia, quæ ad plenam alicuius articuli explanationem pertinent, illo sermonem interpellante, dici non possint. Habebat præterea omnia recreationum genera, quæ excogitari poterant, & plus quam centum vxores, de quibus incertum, num omnes ei abstrahi possint. Ad hæc æquo curiosius optat edi aliquod miraculum: vnde bis terve efficere conatus est, vt Patres illi cum Evangelio in manibus, & similiter sui Mallas cum Alchorano ingrederentur ignem, probandi causa, vtrâ Lex sit veritati consentanea. Verùm bonis rationibus ab eo conatu eum auocarunt, dixeruntque, quando istiusmodi sunt sine peculiari inspiratione Dei, esse temerarium, & Dominum Deum tentari, & acquieuit. Voluit Patribus dictis, cum eo primùm aduenissent, magnam dare viam pecuniæ, sed recipere noluerunt, quare non parum fuit ædificatus: vt Domini quoties in cõspectum Patrum veniebant, palam dicerent,

dicerent, illos non esse similes suis Mullas, aliisque religiosis, quæ non inhiant, nisi nummis. Et quia illi Patres videbant ob mutationem fidei excitatos tumultus, & inclinare homines ad defectionem, dixerunt Regi, quod ad ipsos attineret, magna felicitas & lucri loco se habituros, si contingerit eos occumbere pro Iesu Christi. Quod Patrum dictum in præsentia Dominorum & Ducum belli, qui circumstabant, quodam die vehementer collaudavit. Iam verò cum nunc ad nouam huius regis instantiam (vntatio dictum est) eò profecti sint duo alii Patres, anno 1594, multis que impedimenta sublata sint, eo que deductus Rex, vt vna tantum conjugæ vtatur, ac desideret tandem familiariter & commode fidei nostræ veritate suaque salute agere, vehementer exoptat, vt linguam eius regionis addiscant, & pulchram ecclesiam post disiecta Moschea, fabricari faciant; ac denique generalem potestatem dederit Patribus baptizandi, & Christo adiungendi omnes quotquot voluerint. Hæc inquam omnia, totiusque huius missionis Status, quia melius intelligi poterint ex ipsis litteris, circo cas his subiungam.

EXCERPTA EX ANNVIS INDIAE ORIEN- TALIS, ANNO M. D. XCV.

A P. Prouinciali ad R. P. Claudium Aquaniam Generalem Societatis JESU datis.

CHEBAR, quem vulgò vocant Magnum Mogor, anno superiore per Legatum suum, iam tertio, que magnopere, missionem aliquorum Patrum postulauit. Ac mox Prorex P. Prouincialem morem in modum rogauit, vt voluntati eius annuaret. Et quoniam P. Prouincialis cognouerit, quod P. quantopere exoptaret Patres aliquos Societatis sedem suam habere in Vrbe Lahor & aula huius potentissimi Regis, respondisse acturum cum suis Patribus, & daturum responsum.